

דְּכַבֵּד מַכְבִּיד שְׁמֵרִים, כדוגמת הכבוד שהוא מכביד ע"י השמרים שיש בו
דְּאִינוּן דְּמִים, על עֲרֻקִין דְּלִבָּא. שהם הדמים הרעים שהם מכבידים על
 העורקים של הלב ומשם לכל הגוף אלא שהלב הוא מרגיש בהם יותר מכולם והלב הוא
 כנגד השכינה שהיא מרגישה בהם יותר מכולם (רמ"ק) **הָכִי אֲלִין חֲטָאוֹת,**
מַכְבִּידִין עַל גְּדַפּוּי דְּשְׂכִינְתָא, וכך גם החטאים שהם מכבידים על כנפי
 השכינה **דְּאִינוּן פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה**, שהם המצוות עשה **דְּדַמְיִין לְכַנְפֵי**
יוֹנָה. שהם דומים לכנפי יונה והשכינה פורחת ועולה בהם לז"א **לֹא תַעֲשֶׂה כַד**
אִינוּן מַכְבִּידִין עַל עֵשָׂה, וכאשר המצוות לא תעשה מכבידים על מצוות
 עשה **דְּאִינוּן כַד חוּבִין דְּיִשְׂרָאֵל מְרוּבִין מְזַכְּוֹן**, כאשר החטאים
 של עם ישראל מרובים יותר מהזכויות שלהם **אֲתִמַּר בְּאוֹרֵייתָא דְּאִיהוּ**
גּוֹפָא, אז נאמר על הגוף השכינה שהיא התורה שבעל פה (רמ"ק) (דניאל ח)
וְתִשְׁלַךְ אֶמֶת אֶרְצָה, דהיינו שהגוף של השכינה שעלייתה היא ע"י התורה
 יושלך לארץ ולא תעלה אל הייחוד לז"א (רמ"ק) **וְאִיהִי צוֹחֶת** והשכינה צועקת
 ואומרת (איכה א) **נִתְּנֵי יְיָ בְּיָדֵי לֹא אוֹכַל קוּם** וכן נאמר עליה (עמוס
 ה) **נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם**. לפי שאינה יכולה לעלות לייחוד לז"א.

התפילות כנגד האבות אברהם שחרית בחדר יצחק מנחה בגבורה ויעקב
 ערבית בתפארת

וּבְגִין דָּא, תְּקִינוּ תְּנָאִים וְאִמּוֹרָאִים צְלוֹתִין בְּאַתְר
דְּקַרְבְּנִין, ובגלל זה תיקנו התנאים והאמוראים את התפילות שהן במקום

הקרבנות **לְאֶעֱבֹרָא חֲטָאוֹת וְאֲשָׁמוֹת מִיָּנֶה**. בכדי להעביר את החטאות והאשמות מהשכינה **וּבִגְיִן דָּא תְּקִינּוּ צְלוֹתָא דְשַׁחְרִית, בְּקִרְבָּן הַשַּׁחַר**. ובגלל זה תיקנו את תפילת שחרית שהוא כנגד קרבן תמיד של שחר והוא כנגד קרבן עולה שהוא כנגד מצוות עשה שמצד החסד שהוא מעלה את השכינה ובשחר הוא זמן שליטת החסד (יהל אור) **וְצְלוֹתָא דְמִנְחָה, בְּקִרְבָּן בֵּין הָעֲרֵבִים**. ותפילת המנחה הוא כנגד קרבן תמיד של בין הערבים והוא כנגד קרבן חטאת שהוא מסיר את החטאים שהם מצד הגבורות ובין הערבים הוא זמן שליטת הגבורות (יהל אור) **וְצְלוֹתָא דְעֲרֵבִית, בְּאִמּוּרִים וּפְדָרִים דִּהוּוּ מִתְאַפְּלִים כָּל הַלַּיְלָה**. ותפילת ערבית היא כנגד האמורים והפדרים שהיו מתאכלים כל הלילה ע"ג המזבח והוא כנגד אשם תלוי שהוא בקו אמצעי דהיינו ביסוד שהוא מעלה את המלכות לת"ת והוא מצד יעקב שאחוז בת"ת ולכן יעקב הוא זה שתיקן את תפילת ערבית (יהל אור) **וְתִלְתָּ אֲבָהֶן דְתִקְיִנוּ תִלְתָּ צְלוֹתֵין, וּשְׁלֹשַׁת הָאֲבוֹת אֲבֵרְהֵם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שְׁתִּיקְנוּ אֶת שְׁלֹשׁ הַתְּפִלוֹת שַׁחְרִית מִנְחָה וְעֲרֵבִית לְקַבֵּל מְרַפְּבָתָא דְאֵינּוּן קְטִירִין בָּהֵן**. כנגד המרכבה העליונה שהם קשורים בה **כְּמָה דְאוּקְמוּוּהָ, כְּמוֹ שְׁבִיאָרְהוּ חו"ל הָאֲבוֹת הֵן הֵן הַמְרַפְּבָה, דְאֵינּוּן שֶׁהִמְרַכְּבָה הֵם חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ כְּמִש"כ פְּנֵי אַרְיָה אֵל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וְגו'.** דהיינו פני אריה שהוא צד החסד והוא כנגד אברהם ופני שור שהוא צד הגבורה והוא כנגד יצחק ופני נשר שהוא צד הת"ת והוא כנגד יעקב

(הסולם) (ע"כ רעיא מהימנא).

זהר:

שלוש פעמים ויאמר שאמר יצחק כנגד שלוש פעמים ויאמר של ג' ימים ראשונים במעשה בראשית ופעם אחת ויאמר של אברהם כנגד יום הרביעי

אֵשׁ תָּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכָּפֵּה. (ויקרא ו) **רַבִּי**

חַיִּיא פְּתַח, והקדים לבאר את הפסוק (בראשית כב) **וַיֹּאמֶר יִצְחָק**

אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי בְּנִי וְגו' [יג],

וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר תְּלַת זְמַנִּין דִּי־יִצְחָק, וַיֹּאמֶר חַד דְּאַבְרָהָם,

אַמְאֵי הָבִי. והקשה רבי חייא שמש"כ שלוש פעמים ויאמר ביצחק ופעם אחת ויאמר

באברהם למה נאמרו כולם שהרי היה יכול לכתוב ויאמר יצחק אל אביו הנה האש והעצים

וגו' ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעולה בני וגו' ונמצא ששתי ויאמר שאמר יצחק

וכן ויאמר אחד שאמר אברהם לכאורה מיותרים (רמ"ק) **אֵלֶּא, ג' לְמַעֲשֵׂה**

בְּרֵאשִׁית, דְּאִינוּן תְּלַת דִּי־יִצְחָק הוּוּ. אלא הביאור הוא ששלש ויאמר

שאמר יצחק הם כנגד שלוש ויאמר של ג' ימים הראשונים של ששת ימי בראשית **וְחַד**

דְּאַבְרָהָם בְּרֵבִיעִי, ועוד ויאמר אחד של אברהם הוא כנגד היום הרביעי של

ויאמר של מעשה בראשית **דְּכַתִּיב הֲנִנִּי בְּנִי דְחִיקָא** (ס"א וְדִיקָא) שכתוב

בפסוק הנני בני שהוא מלשון דחוק וקצר **הֲנִנִּי.** ואברהם לא האריך בדבריו אלא רק אמר

הנני מפני שמדת הרחמים של אברהם נתהפכה ליצחק למידת הדין (רמ"ק) **וְכַתִּיב,**

אור הרשב"י

[יג] וביאר תורת המגיד בפרשת וירא כי מדת החסד. והיכן היא הרחמנות שלך. ואברהם הוא חסד, ויצחק הוא גבורה. ולכך והשיבו אברהם, הנני בני, פי' עתה הנני אמר יצחק לאברהם, הלא אבי אתה והיינו במדת בני, פי' באכזריות.

הלימוד היומי

לע"נ רפאל יאיר בן חנה ז"ל

יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם מְאֹרֶת חָסֵר. וכנגד זה

כתוב בפסוק ביום הרביעי של מעשה בראשית יהי מארת ברקיע השמים ותיבת מאורות

כתוב חסר בלי אות ו' לומר שאור החסד נחסר והתגבר בו מדת הדין (רמ"ק).

וְאֵי תֵימָא וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר יְתִיר אֵינוֹן. ואם תקשה ותאמר שהרי

יש שלוש עשרה פעמים ויאמר בפרשה ואם כן קשה למה הוצרכו **אֵלָא,**

אֵינוֹן סְתִימִין הוּוּ בְּמַחְשָׁבָה. אלא הוא מתרץ שארבע ויאמר הראשונים

הם סתומים בתוך המחשבה דהיינו שהם כנגד ארבע תיקוני דיקנא שמקבל ז"א מא"א

בגדלותו (עטרת צבי) **וְאֵלִין, אֶתְגַּלְיִין מִגּוֹ חֲשׂוֹכָא.** ואלו התשעה ויאמר

שמוזכרים בפרשה הם מתגלים מתוך החושך דהיינו שיש כח ביד החכם לדרוש ולהאיר את

כל התשעה ויאמר ולבאר איך הם מקבילים לויאמר של מעשה בראשית לפי שעקידת יצחק

הוא קיום המאמרות של מעשה בראשית (עטרת צבי) ומבאר שמש"כ בעקידה **וַיֹּאמֶר**

יִצְחָק אֵל אֲבֹרָהֶם, דהיינו שע"י יצחק שבגבורה שנולד מאברהם שבחסד אז

ע"י זה נתגלה החסד של אברהם כי לא ניכר החסד אלא מתוך החושך של הגבורה (עטרת

צבי) **וְכָתִיב** וכנגדו כתוב ביום הראשון של מעשה בראשית (בראשית א) **וַיֹּאמֶר**

אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. שדרשו חז"ל שהאור כבר היה ועתה נגלה

(עטרת צבי) **וַיֹּאמֶר אָבִי,** ומש"כ ויאמר אבי הוא כנגד מש"כ ביום השני של מעשה

בראשית **וְכָתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רִקיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי**

מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם. דהיינו שיהיה הבדלה בין החסד לגבורה ולכן יצחק

אמר ויאמר אבי שתגבר מדתו של אבי שהוא החסד (עטרת צבי) ומש"כ בעקידה **וַיֹּאמֶר**